

Informacje
w zakresie adekwatności kapitałowej
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego w Warszawie S.A.
według stanu na 31 grudnia 2010 roku

WSTĘP.....	3
CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	5
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	7
1. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA NORM OSTROŻNOŚCIOWYCH	7
2. INFORMACJE DOTYCZĄCE FUNDUSZY WŁASNYCH	9
3. INFORMACJE Z ZAKRESU PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 128 USTAWY - PRAWO BANKOWE	11
4. INFORMACJE Z ZAKRESU RYZYKA KREDYTOWEGO I RYZYKA ROZMYCIA.....	14
5. INFORMACJE Z ZAKRESU RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA	19
6. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA METODY STANDARDOWEJ DO WYLICZANIA KWOTY EKSPozyCJI WAŻONYCH RYZYKIEM (DLA KAŻDEJ Z KLAS EKSPozyCJI)	22
7. INFORMACJE Z ZAKRESU OBLICZANIA KWOTY EKSPozyCJI WAŻONYCH RYZYKIEM METODĄ WEWNĘTRZNYCH RATINGÓW	25
8. INFORMACJE W ZAKRESIE STOSOWANIA W WYLICZANIU WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH METODY WARTOŚCI ZAGROŻONEJ	25
9. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO.....	26
10. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPozyCJI KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM	26
11. INFORMACJE W ZAKRESIE NARAŻENIA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO	28
12. INFORMACJE W ZAKRESIE OBLICZANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH NA KWOTY EKSPozyCJI SEKURYTYZACYJNYCH WAŻONE RYZYKIEM	28
13. INFORMACJE DOTYCZĄCE STOSOWANYCH TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO.....	28

WSTĘP

Niniejszy dokument został opracowany w celu realizacji Zasad polityki informacyjnej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej¹ oraz spełnienia wymogów informacyjnych zawartych w Uchwale nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8, poz. 39 z późniejszymi zmianami), jak również wypełnienia postanowień Dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe.

Celem dokumentu jest przedstawienie osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. (zwanej dalej Grupą) oraz uczestnikom rynków finansowych, strategii oraz procesów Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem, informacji z zakresu struktury kapitału, narażenia na ryzyko i adekwatności kapitałowej, umożliwiających ocenę stabilności finansowej Grupy celem podejmowania decyzji ekonomicznych oraz utrzymania dyscypliny rynkowej. Dokument niniejszy stanowi uzupełnienie informacji zawartej w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku i odnosi się do niej tam gdzie to właściwe.

Zgodnie z wymogami Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu, Bank ogłasza informacje w zakresie adekwatności kapitałowej na podstawie danych skonsolidowanych według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

W przypadku, gdy informacje wymagane Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego nr 385/2008 ujawniane są w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, niniejszy dokument zawiera odesłanie do numeru noty objaśniającej do sprawozdania, w której informacje te są zawarte.

Ileokroć w niniejszym dokumencie użyte zostały niżej wymienione pojęcia, należy przez nie rozumieć:

Uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej - uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 2, poz. 11 z późniejszymi zmianami),

Uchwała w sprawie funduszy własnych banków - uchwała nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 października 2010 r. zmieniająca uchwałę 381/2008 KNF z dnia 17

¹ Zasady polityki informacyjnej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej ustalone przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą dostępne są na stronie internetowej www.citihandlowy.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”.

grudnia 2008 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 8, poz. 36),

Uchwała w sprawie ratingów- uchwała nr 387/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie określenia ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej, z których bank może korzystać w celu ustalenia wymogów kapitałowych i zakresu korzystania z tych ocen oraz ich powiązania ze stopniami jakości kredytowej (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8, poz. 41).

CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

System zarządzania ryzykiem jest spójny w ramach Grupy, obejmującej Bank Handlowy w Warszawie S.A jako jednostkę dominującą wraz ze swoimi spółkami zależnymi (Dom Maklerski Banku Handlowego S.A., Handlowy Leasing S.A.), z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia (tzw. wehikułów inwestycyjnych), spółek w likwidacji bądź w upadłości, a także jednostek nie prowadzących bieżącej, statutowej działalności.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym (włącznie z ryzykiem kontrahenta i ryzykiem koncentracji), ryzykiem płynności, ryzykiem rynkowym, ryzykiem operacyjnym, ryzykiem wyniku finansowego, jak również struktura i organizacja jednostek zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz rozwiązania zastosowane przez Grupę w zakresie pomiaru i raportowania tych ryzyk przedstawiono szczegółowo w notce objaśniającej nr 47 „Zarządzanie ryzykiem” do Roczno-go skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku.

Grupa nadzoruje oraz zarządza również ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innego państwa mających wpływ na działalność Banku, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Zasady dotyczące nadzorowania oraz procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, określa „Polityka zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Grupy.

Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, opracowanie polityki zgodności i zapewnienie jej przestrzegania oraz podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności.

Jednostką organizacyjną, która wspiera swoim działaniem Zarząd Banku, jednostki organizacyjne Banku oraz nadzoruje spółki zależne w celu zapewnienia zgodności działania Grupy z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi aktami normatywnymi, regulacjami i zasadami obowiązującymi w grupie kapitałowej Citigroup, jest Departament Monitoringu Zgodności.

Funkcja monitoringu zgodności (Compliance), którą realizuje Departament Monitoringu Zgodności jest niezależną funkcją obejmującą: identyfikowanie, ocenę, monitorowanie, testowanie, raportowanie i doradztwo w zakresie określenia ryzyka braku zgodności oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, zasadami postępowania oraz standardami dobrych praktyk.

Departament Monitoringu Zgodności jako jednostka koordynująca i monitorująca proces zapewnienia zgodności dokonuje corocznego przeglądu i oceny procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności, w ramach realizacji Roczego Planu Zapewnienia Zgodności i przedkłada stosowne informacje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

1. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych

1) nazwa banku

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A. („Bank”)

2) krótki opis jednostek, które:

a) są objęte konsolidacją pełną

Następujące jednostki objęte są konsolidacją pełną:

- Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.,
- Handlowy Leasing Sp. z o.o.,
- Handlowy Investments S.A.,
- PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

Poprzez spółkę Handlowy Leasing Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie prowadzona jest obecnie działalność leasingowa Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.. Spółka utworzona została w wyniku połączenia Handlowy Leasing S.A. oraz Citileasing Sp. z o.o. w 2006 roku. Udział Banku w kapitale zakładowym spółki z uwzględnieniem udziałów pośrednich wynosi 100%.

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. z siedzibą w Warszawie zajmuje się działalnością maklerską Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.. Bank jest 100% akcjonariuszem Spółki.

Handlowy Investments S.A. z siedzibą w Luksemburgu należy do grupy celowych spółek inwestycyjnych, poprzez które Bank i jego Grupa Kapitałowa prowadzi operacje kapitałowe. Z uwzględnieniem udziałów pośrednich Bank jest 100% akcjonariuszem Spółki. Działalność Spółki finansowana jest przez Bank poprzez zwrotne dopłaty do kapitału oraz z wypracowanych wyników finansowych spółki. W związku z zamiarem ograniczenia tej działalności przewiduje się, iż spółki inwestycyjne, w tym m.in. Handlowy - Investments S.A.. będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku Handlowy Investments S.A. posiadał portfel obejmujący akcje i udziały: Handlowy Investment II S.a.r.l. i Pol-Mot Holding S.A.

PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Warszawie to spółka ze 100% udziałem Banku, wchodząca w skład portfela do zbycia². Znajduje się na zaawansowanym etapie likwidacji.

b) są objęte konsolidacją proporcjonalną

W Grupie nie występują spółki objęte konsolidacją proporcjonalną.

c) pomniejszają fundusze własne Grupy

Następujące jednostki wyceniane metodą praw własności pomniejszają skonsolidowane fundusze własne:

- Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.
- Handlowy Investments II S.a.r.l
- Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji.

Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Handlowy Investments II S.a.r.l z siedzibą w Luksemburgu to spółki inwestycyjne (celowe), poprzez które Bank prowadzi operacje kapitałowe. Obecnie w portfelu Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o. znajdują się udziały Handlowy Leasing Sp. z o.o. Działalność spółki finansowana jest poprzez zwrotne dopłaty do jej kapitału oraz z wyników finansowych osiągniętych przez spółkę. Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. należy obecnie do portfela spółek strategicznych.

Spółka Handlowy Investments II S.a.r.l z siedzibą w Luksemburgu wchodzi w skład portfela spółek na sprzedaż. Obecnie w portfelu Handlowy Investments II S.a.r.l. znajdują się udziały Handlowy Investments S.A. W związku z zamiarem ograniczenia działalności inwestycyjnej Handlowy Investments II S.a.r.l przewiduje się w najbliższym czasie zbycie lub likwidację tej spółki.

Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji z siedzibą w Poznaniu, („BRC”) - spółka zależna Banku Handlowego w Warszawie S.A. (100% udziału w kapitale), nie prowadzi czynnej działalności operacyjnej. W dniu 2 marca 2009 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy BRC podjęło uchwałę o rozwiązaniu Spółki i postawieniu jej w stan dobrowolnej likwidacji. Plan dobrowolnej likwidacji Banku uzyskał akceptację Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 9 lipca 2009 r. Obecnie realizowane są kolejne fazy procesu likwidacji.

d) nie są ani konsolidowane, ani nie pomniejszają funduszy własnych

W Grupie nie występują jednostki, które nie są konsolidowane i nie pomniejszają funduszy własnych.

---

² Zgodnie z informacjami zawartymi w pkt. 10 niniejszego rozdziału, zaangażowania kapitałowe Grupy Banku Handlowego w Warszawie S.A. podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia.

3) informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi

Wszelkie transakcje wewnątrz Grupy, w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień statutu.

W Grupie nie występują obecnie oraz zgodnie z najlepszą wiedzą nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a podmiotami zależnymi.

4) łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym

W Banku Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji, spółce zależnej Banku Handlowego w Warszawie S.A. nie objętej konsolidacją nie występuje niedobór kapitału.

2. Informacje dotyczące funduszy własnych

1) podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych

Zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe, fundusze własne banku obejmują:

- fundusze podstawowe banku,
- fundusze uzupełniające banku w kwocie nieprzewyższającej funduszy podstawowych banku.

Fundusze podstawowe obejmują:

- a) fundusze zasadnicze banku, które w Banku Handlowym w Warszawie S.A. stanowią wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy, kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe,
- b) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowi:
  - fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
  - niepodzielony zysk z lat ubiegłych oraz
- c) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią:
  - wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej
  - strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu oraz
  - inne pomniejszenia funduszy podstawowych banku, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego

Fundusze uzupełniające obejmują:

- a) inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem - niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych lub kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do

sprzedaży do wysokości 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym),
 dodatnie różnice kursowe z przeliczenia,
 b) pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w ww. Uchwale obejmują:

- w przypadku funduszy podstawowych – niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- w przypadku funduszy podstawowych i uzupełniających - zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów oraz w postaci innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej, w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu.

2) suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i uchwale w sprawie funduszy własnych banków

Fundusze własne	w tys. zł
Fundusze podstawowe	4 384 927
- fundusze zasadnicze	5 304 844
kapitał zakładowy	522 638
kapitał zapasowy	3 031 150
kapitał rezerwowy łącznie z niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych	1 751 056
- fundusz ogólnego ryzyka	497 500
- pomniejszenia funduszy podstawowych	(1 417 417)
wartości niematerialne	(1 285 757)
niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	(48 903)
strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu	(32 623)
zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe	(50 134)
Fundusze uzupełniające	-
- inne pozycje	6 198
niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	4 240
dodatnie różnice kursowe z przeliczenia	1 958
- pomniejszenia funduszy uzupełniających	(6 198)
zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe	(6 198)
Fundusze własne razem	4 384 927

Informacje na temat poszczególnych składników kapitałów przedstawione są szczegółowo w nocie 36 „Kapitały” do Roczego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku.

3) kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

4) pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 uchwały w sprawie funduszy własnych banków

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów, nie posiada również ekspozycji sekurytyzacyjnych.

5) dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

3. Informacje z zakresu przestrzegania wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe

1) opis metody stosowanej przez bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku

Grupa identyfikuje w swojej działalności i zarządza różnymi rodzajami ryzyka. Kapitał wewnętrzny to oszacowana przez Grupę wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy.

Bank dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności działania. W tym celu Bank wdrożył proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje, alokuje i utrzymuje kapitał na poziomie zgodnym z profilem ryzyka i przyjętą deklaracją w zakresie ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko). Przyjęty apetyt na ryzyko ma zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej działalności oraz umożliwić realizację celów strategicznych w zakresie dochodowości kapitału.

Ogólny poziom ryzyka jest definiowany poprzez określenie docelowej wartości regulacyjnego współczynnika wypłacalności i jest on ustalany corocznie w formie uchwały Rady Nadzorczej Banku na wniosek Zarządu. Zarząd na podstawie apetytu na ryzyko decyduje o wielkościach zagregowanych limitów na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne.

Zarząd Banku podejmuje decyzję, które z rodzajów ryzyka w działalności Banku uznaje za istotne dla celów zarządzania ryzykiem oraz procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego na kolejny rok.

Poniżej prezentujemy poszczególne rodzaje ryzyka, które zostały uznane jako istotne:

- ryzyko kredytowe i kontrahenta (ryzyko niewywiązania się dłużnika z zobowiązań),
- ryzyko operacyjne (obejmujące m.in. ryzyko prawne, outsourcingu, braku zgodności oraz ryzyko prania pieniędzy),
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko wyniku finansowego,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko płynności.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk: kredytowego, kontrahenta, operacyjnego został oszacowany przy pomocy metod standardowych, określonych w uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk: rynkowego w księdze handlowej, stopy procentowej w księdze bankowej, wyniku finansowego, koncentracji i płynności został oszacowany przy pomocy metod wewnętrznych. Bank nie korzysta z efektu dywersyfikacji podczas agregacji oszacowanego kapitału wewnętrznego na ryzyka istotne.

Za ocenę adekwatności kapitałowej odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem. Komitet ten sprawuje nadzór nad zgodnością z ustalonym przez Radę Nadzorczą Banku ogólnym poziomem ryzyka oraz monitoruje prognozy w zakresie adekwatności kapitałowej.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem dokonuje, nie rzadziej niż raz w roku, oceny adekwatności przyjętych rozwiązań w ramach procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego do aktualnego charakteru, skali i złożoności działalności Banku. Wnioski z przeglądu są przedkładane do akceptacji Zarządowi Banku.

Okresowy raport dotyczący oszacowania i wykorzystania kapitału wewnętrznego i regulacyjnego jest przekazywany do wiadomości Rady Nadzorczej Banku.

2) w przypadku banku stosującego metodę standardową do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Klasa ekspozycji	Wymogi kapitałowe w tys. zł*
Rządy i banki centralne	31 704
Samorządy terytorialne i władze lokalne	3 103
Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	489
Banki wielostronnego rozwoju	0
Organizacje międzynarodowe	0
Instytucje - banki	140 963
Przedsiębiorstwa	721 455
Detaliczne	299 122
Zabezpieczenie na nieruchomościach	10 818
Przeterminowane	66 320
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	2 166
Obligacje zabezpieczone	0
Krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorców	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Pozostałe	83 380
Razem	1 359 520

* z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta

3) w przypadku banku stosującego metodę wewnętrznych ratingów do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów.

4) kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka

Wymóg kapitałowy z tytułu	Wartość wymogu w tys. zł
ryzyka kredytowego	1 261 298
ryzyka kredytowego kontrahenta	98 223
ryzyka rozliczenia – dostawy	28 219
ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych	111
ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych	5 028
ryzyka walutowego	12 154
ryzyka operacyjnego	361 165
ryzyka ogólnego stóp procentowych	55 089
przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	44 066
przekroczenia progu koncentracji kapitałowej	-
inne rodzaje ryzyka	-
Wymogi kapitałowe - razem	1 865 353

5) kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony metodą standardową wynosi 361 165 227 zł.

4. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia

1) definicje należności przeterminowanych i z rozpoznaną utratą wartości - stosowane dla celów rachunkowości

Należności z rozpoznaną utratą wartości obejmują te ekspozycje, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości oraz wartość bieżąca oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych jest mniejsza od wartości bilansowej należności. Przesłanki utraty wartości należności opisane są w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocy objaśniającej nr 2 „Znaczące zasady rachunkowości”

Odpisów z tytułu utraty wartości należności z utratą wartości dokonuje się w zależności od podejścia do zarządzania ryzykiem kredytowym:

- dla należności indywidualnie istotnych - w kwocie różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywanych do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę, z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu,

- dla należności indywidualnie nieistotnych – odpis obliczany jest na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Dla celów rachunkowości Grupa przyjmuje, że należności przeterminowane obejmują wszystkie ekspozycje, dla których wystąpiło opóźnienie w spłacie kapitału bądź odsetek w stosunku do terminu określonego w umowie.

2) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie objaśniającej nr 2 „Znaczące zasady rachunkowości”.

3) łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy

Klasa ekspozycji	Ekspozycje netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw w tys. zł*	Średnia kwota ekspozycji po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw w tys. zł **
Rządy i banki centralne	15 703 186	17 876 742
Samorządy terytorialne i władze lokalne	313 915	294 537
Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	14 047	239 422
Banki wielostronnego rozwoju	40	39
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	4 927 906	4 088 072
Przedsiębiorstwa	14 249 745	14 952 766
Detaliczne	9 545 265	9 795 516
Zabezpieczenie na nieruchomościach	228 157	229 738
Przeterminowane	695 857	665 925
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	23 950	23 277
Obligacje zabezpieczone	0	0
Krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorców	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	5 259 514	6 070 787
Razem	50 961 582	54 236 821

* W tym z tytułu zobowiązań pozabilansowych 12.615.859 tys. zł.

**Średnia arytmetyczna liczona na stanach kwartalnych w roku 2010.

4) struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na fakt, że wiele przedsiębiorstw posiada centrale w Warszawie obserwuje się naturalną koncentrację ekspozycji w województwie mazowieckim oraz dodatkowo w innych, tradycyjnie przemysłowo-biznesowych ośrodkach, takich jak województwo śląskie czy kujawsko-pomorskie. Ponadto w przypadku ekspozycji detalicznych obserwujemy naturalną koncentrację w województwach o największej liczbie mieszkańców tj. w województwie śląskim, mazowieckim oraz wielkopolskim.

Biorąc powyższe pod uwagę poziom ryzyka koncentracji geograficznej został oceniony przez bank jako mało istotny. W związku z tym zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji szczegółowej struktury geograficznej ekspozycji.

5) struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Strukturę ekspozycji bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji przedstawia poniższa tabela:

Typ Kontrahenta	Klasa ekspozycji	Wartość netto w tys. zł
Banki	Instytucje - banki	4 927 906
	Banki wielostronnego rozwoju	40
Osoby fizyczne	Detaliczne	9 390 154
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	228 157
	Przeterminowane	234 647
Pozostałe aktywa	Pozostałe	5 259 514
Przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa	14 249 745
	Przeterminowane	461 210
	Detaliczne	155 111
	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	23 950
Sektor budżetowy	Rządy i banki centralne	15 703 186
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	313 915
	Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	14 047
Razem		50 961 582

6) struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Poniższa tabela prezentuje należności bilansowe - kredytowe, zaprezentowane brutto, bez odsetek i prowizji.

Okresy zapadalności	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji kredytowych w tys. zł
do 1 miesiąca	Detaliczne	1 902 221
	Instytucje - banki	2 144 204
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	5 029
	Przedsiębiorstwa	3 756 141
	Przeterminowane	698 889
	Rządy i banki centralne	2 731 327
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	749
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	2
Razem do 1 miesiąca		11 238 562
1-3 miesięcy	Detaliczne	18 462
	Instytucje - banki	10 993
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	275
	Przedsiębiorstwa	338 609
	Przeterminowane	15 454
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	1 498
Razem 1-3 miesięcy		385 291
3-6 miesięcy	Detaliczne	53 616
	Instytucje - banki	10 319
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	2 235
	Przedsiębiorstwa	248 484
	Przeterminowane	27 715
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	1 807
Razem 3-6 miesięcy		344 176

Okresy zapadalności	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji kredytowych w tys. zł
6-12 miesięcy	Detaliczne	129 649
	Przedsiębiorstwa	213 461
	Przeterminowane	77 449
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	1 854
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	11
Razem 6-12 miesięcy		422 424
powyżej 12 miesięcy	Detaliczne	2 975 624
	Przedsiębiorstwa	1 958 241
	Przeterminowane	1 071 354
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	83 221
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	228 758
Razem powyżej 12 miesięcy		6 317 198
Razem		18 707 651

7) w rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:

a) ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości,

b) salda korekt wartości i rezerw według stanu na koniec i początek okresu.

Wartość brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w rozbiciu na typy kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2010 r.

Typ kontrahenta	Wartość ekspozycji brutto w tys. zł*
Przedsiębiorstwa	1 111 485
Osoby fizyczne	879 030
Razem	1 990 515

* Ekspozycje bilansowe wraz z odsetkami

Salda rezerw według stanu na 31 grudnia 2010 r. oraz 31 grudnia 2009 r.

Typ kontrahenta	Salda rezerw w tys. zł	
	2010-12-31	2009-12-31
Przedsiębiorstwa	560 192	895 781
Osoby fizyczne	798 673	565 131
Banki	493	766
Sektor budżetowy	56	77
Razem	1 359 414	1 461 755

Powyższa tabela prezentuje wysokość utraty wartości na należności bilansowe, bez odsetek.

8) kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na fakt, że wiele przedsiębiorstw posiada centrale w Warszawie obserwuje się naturalną koncentrację ekspozycji w województwie mazowieckim oraz dodatkowo w innych, tradycyjnie przemysłowo-biznesowych ośrodkach, takich jak województwo śląskie czy kujawsko-pomorskie. Ponadto w przypadku ekspozycji detalicznych obserwujemy naturalną koncentrację w województwach o największej liczbie mieszkańców tj. w województwie śląskim, mazowieckim oraz wielkopolskim.

Biorąc powyższe pod uwagę poziom ryzyka koncentracji geograficznej został oceniony przez bank jako mało istotny. W związku z tym zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji szczegółowej struktury geograficznej ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości.

9) uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości znajdują się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie objaśniającej nr 24 „Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności”.

5. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego kontrahenta

Ryzyko kontrahenta powstaje w wyniku zawierania transakcji terminowych i pochodnych oraz transakcji na rynkach kapitałowych. Dla celów zarządzania ryzykiem Grupa definiuje ryzyko kontrahenta jako ryzyko przedrozliczeniowe i ryzyko rozliczeniowe.

Ryzyko przedrozliczeniowe określane jest miarą PSE (Pre-Settlement Exposure – Zaangażowanie Przedrozliczeniowe) odzwierciedlającą przyszłą potencjalną ekspozycję danego kontrahenta. PSE odzwierciedla maksymalne oczekiwane zaangażowanie kontrahenta w trakcie trwania transakcji (lub portfela transakcji) przy określonym poziomie ufności. Rozkład wartości mark-to-market oraz wartość PSE uzależniona jest od rozkładów czynników rynkowych decydujących o wartości poszczególnych transakcji w portfelu klienta. O ile jest to praktycznie możliwe wielkość ekspozycji przedrozliczeniowej jest określana przy wykorzystaniu symulacji

potencjalnej ekspozycji, w innych przypadkach określa się ją na podstawie kwoty nominalu transakcji, mnożnika ryzyka kredytowego oraz kosztu zastąpienia. Ta druga metoda stosowana jest dla celów wyznaczania wymogu kapitałowego.

Ryzyko rozliczeniowe powstaje, kiedy Grupa jako strona transakcji wymienia papiery wartościowe lub płatności pieniężne z kontrahentem w dacie waluty i nie jest w stanie sprawdzić czy wpłynęła zapłata kontrahenta lub czy kontrahent zrealizował swoją stronę transakcji. Wielkość ekspozycji jest określana w tym przypadku przez nominalną wartość transakcji.

1) opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

Kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka kontrahenta jest obliczany jako 8% sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w portfelu handlowym Grupy Dla celów kalkulacji ekspozycji ważonych ryzykiem, waga ryzyka według stanu na 31 grudnia 2010 roku została przypisana do wszystkich ekspozycji zgodnie z metodą standardową określoną w Załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej, a wartość ekwiwalentu bilansowego obliczona jest zgodnie z metodą wyceny rynkowej określonej w Załączniku nr 16 do tejże uchwały. Ponadto, Grupa przeprowadza analizy/testy warunków skrajnych dla ekspozycji z tytułu ryzyka kontrahenta.

Ponadto Grupa zarządza ryzykiem kontrahenta poprzez ustalanie odpowiednich limitów (przedrozliczeniowych i rozliczeniowych) w ramach procesu kredytowego.

Limity przedrozliczeniowe kontrahenta określają między innymi okresy trwania transakcji oraz dopuszczalne rodzaje transakcji. Uzależnione są one od oceny zdolności kredytowej klienta oraz jego sytuacji finansowej, jak również od poziomu wiedzy i doświadczenia kredytobiorcy w zakresie produktów terminowych i pochodnych, prognozowanej przez kredytobiorcę pozycji walutowej lub innej pozycji wymagającej zabezpieczenia i związanych z tym potrzeb produktowych oraz od poziomu transakcji terminowych i pochodnych już zawartych z innymi bankami.

Poziom możliwego do zatwierdzenia limitu rozliczeniowego uzależniony jest od ratingu ryzyka klienta. Rozliczenia transakcji dokonywane są w głównej mierze na zasadzie dostawy przy zapłacie (ang. DVP - delivery versus payment), w ramach której ryzyko rozliczeniowe jest wyeliminowane poprzez wstrzymanie zapłaty kontrahentowi dopóki Grupa nie potwierdzi, że na jego konto wpłynęła płatność lub kontrahent zrealizował swoją stronę transakcji. Wewnętrzne limity rozliczeniowe udostępniane są w szczególnych i uzasadnionych przypadkach.

2) opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

Grupa stosuje zróżnicowane zasady w zakresie zabezpieczeń wymaganych w zależności od segmentu biznesowego reprezentowanego przez kontrahenta. Najczęstszym zabezpieczeniem ryzyka kredytowego kontrahenta jest depozyt zabezpieczający (margining). W tego rodzaju

kontraktach wysokość depozytu gotówkowego jest uzależniona od różnicy pomiędzy aktualną wyceną kontraktu a ustalonym limitem. W tym przypadku ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia jest znacząco ograniczone. Dodatkowo stosowane są umowy ramowe oparte o standard ISDA).

Ekspozycje wynikające z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta są brane pod uwagę w ramach cyklicznej analizy (w ramach przeglądów rocznych lub, w przypadku klientów zarządzanych na bazie klasyfikacji, kwartalnych przeglądach finansowych kredytobiorcy) łącznie z innymi zaangażowaniami.

Bank dokonuje korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Dla celów kalkulacji korekty wyceny dla transakcji pochodnych uwzględnia się wszystkich klientów Sektora Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw. Dla klientów w procesie restrukturyzacji korekta wyceny dokonywana jest indywidualnie dla każdej transakcji z kolei dla pozostałych klientów wielkość tworzonej korekty ma za zadanie odpowiadać stratom poniesionym, ale niewykazanym w określonym momencie czasu. Z tego powodu brana jest pod uwagę tylko nieujemna wartość netto wyceny rynkowej na poziomie klienta (bez uwzględniania potencjalnej przyszłej ekspozycji transakcji). Metoda wyliczenia jest analogiczna do podejścia zastosowanego do wyliczenia rezerw IbNR dla ekspozycji kredytowych.

Ze względu na swój charakter stosowanie depozytu zabezpieczającego nie naraża Grupy na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia.

3) dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego

	w tys. zł
Dodatnia wycena brutto	2 397 873
Korzyści z saldowania (zmiana wartości ekwiwalentu bilansowego)	2 731 525
Wartość netto ekspozycji kredytowej (wartość ekwiwalentu bilansowego)	2 311 676
Bieżąca ekspozycja kredytowa	2 744 316

4) zasady ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru

W celu ustalania wartości ekspozycji Grupa stosuje miary ustalone dla metody wyceny rynkowej zgodnie z Załącznikiem nr 16 do Uchwały KNF nr 76/2010 w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

5) wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów

Grupa nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

6) kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbięciem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów

Grupa nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

7) oszacowanie współczynnika α , jeśli bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α

Grupa nie stosuje współczynnika α .

6. Informacje z zakresu stosowania metody standardowej do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem (dla każdej z klas ekspozycji)

1) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie

Zapisy uchwał KNF nr 76/2010 i 387/2008 oraz wewnętrznych polityk kredytowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. regulują stosowanie przez Grupę ratingów zewnętrznych oraz określają nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, których ratingi mogą zostać wykorzystane. Obecnie Grupa wykorzystuje informacje o ratingach wystawionych przez agencje Moody's, Standard and Poors oraz Fitch. Ratingi z tych trzech agencji służą kalkulacji i raportowaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego według metody standardowej. Obecnie Grupa nie wykorzystuje ocen agencji kredytów eksportowych.

2) klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych

Klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej emitowane przez wymienione wyżej agencje:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych;
- 3) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 4) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji;
- 6) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców;
- 7) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorców o krótkoterminowej ocenie kredytowej;

3) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

Grupa stosuje oceny kredytowe emisji i emitenta zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego. W konsekwencji dla ekspozycji, gdzie dany program emisji lub instrument, z którym jest związana ekspozycja, posiada ocenę kredytową, ocenę tą Grupa wykorzystuje do określenia wagi ryzyka tej ekspozycji. W przeciwnym wypadku, jeżeli nie istnieje żadna ocena kredytowa dotycząca bezpośrednio określonej ekspozycji, istnieje natomiast ocena konkretnego programu emisji lub instrumentu, z którym ekspozycja nie jest związana, lub też istnieje ogólna ocena kredytowa tego emitenta, Grupa stosuje jedną z tych ocen pod warunkiem, że wskazuje ona wyższą wagę niż ta, która odnosiłaby się do ekspozycji nieposiadających oceny kredytowej lub wskazuje ona niższą wagę ryzyka, a rozpatrywana ekspozycja charakteryzuje się równym lub wyższym stopniem uprzywilejowania niż dany program emisji lub instrument lub odpowiednio niezabezpieczone ekspozycje uprzywilejowane tego emitenta.

4) przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków oraz w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 6 ustawy - Prawo bankowe

Przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej:

Rodzaj Ratingu	Agencja Ratingowa	Rating	Stopień jakości kredytowej	Agencja Ratingowa	Rating	Stopień jakości kredytowej	Agencja Ratingowa	Rating	Stopień jakości kredytowej
Ratingi Długoterminowe	S&P(0002)	AAA	1	Fitch(0004)	AAA	1	Moody's(0001)	Aaa	1
	S&P	AA+	1	Fitch	AA+	1	Moody's	Aa1	1
	S&P	AA	1	Fitch	AA	1	Moody's	Aa2	1
	S&P	AA-	1	Fitch	AA-	1	Moody's	Aa3	1
	S&P	A+	2	Fitch	A+	2	Moody's	A1	2
	S&P	A	2	Fitch	A	2	Moody's	A2	2
	S&P	A-	2	Fitch	A-	2	Moody's	A3	2
	S&P	BBB+	3	Fitch	BBB+	3	Moody's	Baa1	3
	S&P	BBB	3	Fitch	BBB	3	Moody's	Baa2	3
	S&P	BBB-	3	Fitch	BBB-	3	Moody's	Baa3	3
	S&P	BB+	4	Fitch	BB+	4	Moody's	Ba1	4
	S&P	BB	4	Fitch	BB	4	Moody's	Ba2	4
	S&P	BB-	4	Fitch	BB-	4	Moody's	Ba3	4
	S&P	B+	5	Fitch	B+	5	Moody's	B1	5
	S&P	B	5	Fitch	B	5	Moody's	B2	5
	S&P	B-	5	Fitch	B-	5	Moody's	B3	5
	S&P	CCC+	6	Fitch	CCC+	6	Moody's	Caa1	6
	S&P	CCC	6	Fitch	CCC	6	Moody's	Caa2	6
	S&P	CCC-	6	Fitch	CCC-	6	Moody's	Caa3	6
	S&P	CC	6	Fitch	CC	6	Moody's	Ca	6
S&P	C	6	Fitch	C	6	Moody's	C	6	
S&P	D	6	Fitch	D	6				
				Fitch	RD	6			
Ratingi Krótkoterminowe	S&P	A-1+	1	Fitch	F1+	1			
	S&P	A-1	1	Fitch	F1	1	Moody's	P-1	1
	S&P	A-2	2	Fitch	F2	2			
	S&P	A-3	3	Fitch	F3	3	Moody's	P-2	2
	S&P	B	4	Fitch	B	4	Moody's	P-3	3
	S&P	B-1	4	Fitch	C	4	Moody's	NP	4
	S&P	B-2	4	Fitch	D	4			
	S&P	B-3	4	Fitch	RD	4			
	S&P	C	4						
	S&P	D	4						

5) wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych

Stopień wiarygodności kredytowej	Wartość ekspozycji przed zastosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego w tys. zł.	Wartość ekspozycji po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego w tys. zł.
1	38 697	38 697
2	3 352 982	3 239 438
3	864 633	864 230
4	304 851	304 851
5	31	31
6	1	1
brak ratingu	46 400 387	46 014 570
Razem	50 961 582	50 461 818

Pomniejszenia funduszy własnych (w tys. zł)

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe		1 285 757
- z tytułu wartości niematerialnych wycenionych według wartości bilansowej		1 285 757
w tym: wartość firmy		1 245 976
Zmniejszenia podstawowych i uzupełniających funduszy własnych		56 332
- z tytułu zaangażowania kapitałowego w jednostkach finansowych		56 332
w tym:		
Zaangażowania kapitałowe banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu		53 656
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.		41 452
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.		5 071
Handlowy Investments II S.a.r.l.		7 133
Zaangażowania kapitałowe banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe i zagraniczne w postaci innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu		2 676
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. - Dotacje do spółek		2 676
Razem		1 342 089

7. Informacje z zakresu obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów.

8. Informacje w zakresie stosowania w wyliczaniu wymogów kapitałowych metody wartości zagrożonej

Grupa nie stosuje metody wartości zagrożonej w wyliczaniu wymogów kapitałowych.

9. Informacje w zakresie ryzyka operacyjnego

1) stosowane metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Grupa stosuje metodę standardową do wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego.

2) w przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod

Grupa nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru.

10. Informacje w zakresie ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk

Zaangażowania kapitałowe Banku dzielą się na portfel zaangażowań strategicznych i portfel zaangażowań do zbycia. Inwestycje strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce. Portfel zaangażowań strategicznych obejmuje również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje.

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio jak i pośrednio. Niektóre spółki do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzowane, które pochodzą z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Szczegółowe informacje na temat podziału portfela inwestycji kapitałowych Grupy ze względu na cel nabycia znajduje się w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2010 roku, w rozdziale V punkt nr 7 „Zaangażowania kapitałowe Grupy”.

Opis stosowanych zasad rachunkowości oraz metod wyceny ekspozycji kapitałowych znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie objaśniającej nr 2 „Znaczące zasady rachunkowości”.

2) wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli te wielkości różnią się istotnie

Informacje na temat wartości bilansowej i wartości godziwej ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym znajdują się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie objaśniającej nr 38 „Wartość godziwa”.

3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje

Wartość ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na papiery notowane na giełdzie i portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w notach objaśniających nr 21 „Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności” oraz nr 22 „Pozostałe inwestycje kapitałowe”.

4) zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie

Wartość zrealizowanych zysków lub strat ze sprzedaży i likwidacji ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie objaśniającej nr 9 „Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych”.

5) kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających

Wszystkie pozycje zaliczane do funduszy podstawowych i uzupełniających zgodnie z art. 127 ustawy – Prawo bankowe i uchwały w sprawie funduszy własnych banków przedstawiono szczegółowo w pkt. 2 ppkt. 2 niniejszego dokumentu.

11. Informacje w zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1) charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej

2) zmiana wyniku finansowego, zdyskontowanej wartości ekonomicznej lub innych miar stosowanych do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez bank, w podziale na poszczególne waluty

Informacje na temat ryzyka stopy procentowej portfela bankowego zostały omówione szczegółowo w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocie 47 „Zarządzanie ryzykiem”.

Pomiar ryzyka stopy procentowej odbywa się z częstotliwością dzienną.

12. Informacje w zakresie obliczania wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Grupa nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

13. Informacje dotyczące stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego

1) politykę i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych, wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu bank je stosuje

Na potrzeby wyliczenia ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych dla celów określenia wymogu kapitałowego Grupa dokonuje saldowania ekspozycji (nettingu) pozabilansowych transakcji pochodnych zawartych z Citibank N.A. (London Branch). Transakcje te są objęte umową ramową ISDA Master Agreement zawartą pomiędzy Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. a Citibank N.A..

Podstawą stosowania kompensowania było spełnienie warunków formalno-prawnych wymienionych w par. 75 Załącznika 16 do Uchwały KNF 76/2010, które muszą być spełnione, aby kompensowanie umowne uznać za ograniczające ryzyko.

W szczególności Grupa wdrożyła proces monitorowania przepisów w zakresie kompensacji, który ma na celu zapewnienie prawidłowego nadzorowania zmian w zakresie obowiązujących przepisów prawa regulujących zagadnienie kompensowania umownego, zgodnie z wymogami określonymi ww. załączniku.

W 2010 roku Bank nie stosował saldowania w stosunku do pozostałych ekspozycji.

2) politykę i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez bank

Informacje na temat polityki w zakresie zarządzania zabezpieczeniami oraz główne rodzaje przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych zostały omówione w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku, w nocy 47 „Zarządzanie ryzykiem”.

Wartość zabezpieczeń kredytowych szacowana jest m.in. przy wykorzystaniu operatorów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, wycen sporządzonych przez specjalistów branżowych, dokumentacji z ewidencji księgowej kredytobiorcy, świadectw depozytowych, informacji z zewnętrznych baz danych, itp. W procesie szacowania wartości zabezpieczeń Bank definiuje i uwzględnia różnego rodzaju korekty.

Bank szczegółowo weryfikuje wartość przyjętych zabezpieczeń z częstotliwością minimum roczną, a także przy odnowieniu transakcji lub zmianie jej warunków.

Dodatkowo Bank na bieżąco monitoruje, czy nie występują niedobory w wartości przyjętego zabezpieczenia. Monitoring ten jest realizowany przez jednostkę niezależną od jednostek sprzedaży, a odbywa się w cyklu adekwatnym do rodzaju zabezpieczenia (miesięcznie, kwartalnie lub rocznie).

W przypadku, gdy przeprowadzone analizy wykazują istotny niedobór wartości zabezpieczenia, Bank uruchamia odpowiednie wewnętrzne procedury.

3) główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Grupa nie stosuje gwarancji jako technik ograniczania ryzyka kredytowego dla celów wyliczenia adekwatności kapitałowej, nie ma również w swoim portfelu kredytowych instrumentów pochodnych.

4) informację o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka

Grupa nie stosuje gwarancji jako technik ograniczania ryzyka kredytowego dla celów wyliczenia adekwatności kapitałowej, nie ma również w swoim portfelu kredytowych instrumentów pochodnych.

5) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub metody wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ale nie

stosującego własnych szacunków straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu, w miarę stosowności, saldowania ekspozycji bilansowych lub pozabilansowych) zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, według klas ekspozycji, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Typ ekspozycji	Klasa ekspozycji	Zabezpieczenia gotówkowe w tys. zł.	Zabezpieczenia papierami wartościowymi w tys. zł.	Kwota zabezpieczenia razem w tys. zł.
Pozycje bilansowe i pozabilansowe	Rządy i banki centralne	403	0	403
	Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	3 600	0	3 600
	Przedsiębiorstwa	53 037	12 456	65 493
	Przeterminowane	0	9 790	9 790
Transakcje papierami wartościowymi*	Rządy i banki centralne	113 544	0	113 544
	Przedsiębiorstwa	0	205 767	205 767
	Institucje - banki	0	101 167	101 167
Razem		170 584	329 180	499 764

* w szczególności transakcje repo i reverse repo

6) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania, jeżeli występuje - ekspozycji bilansowych i pozabilansowych) zabezpieczoną gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi; dla ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej z metod określonych w § 45-59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie stosuje gwarancji jako technik ograniczania ryzyka kredytowego dla celów wyliczenia adekwatności kapitałowej, nie ma również w swoim portfelu kredytowych instrumentów pochodnych.

podpisy Członków Zarządu

17.05.2011 roku ..... Data	Sławomir S. Sikora ..... Imię i nazwisko	Prezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis
17.05.2011 roku ..... Data	Robert Daniel Massey JR ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis
17.05.2011 roku ..... Data	Misbah Ur-Rahman-Shah ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis
17.05.2011 roku ..... Data	Sonia Wędrychowicz- Horbatowska ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis
17.05.2011 roku ..... Data	Witold Zieliński ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis
17.05.2011 roku ..... Data	Iwona Dudzińska ..... Imię i nazwisko	Członek Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	 ..... Podpis